

ט' אייר ה'תשע"ד 9.5.14

מגזין מס' 278

שבת פרשת בהר

קשר-שבועי מאת הרב יאיר כלב

הכתבס הלהיני

"דע מה למעלה - ממך"

רבינו הזקן - באותם השנים שהיה אומר מאמרים קצרים - אמר: "דע מה למעלה ממך" - "דע" כי כל "מה" שיש "למעלה" בפרצופים וספירות העליונות (המידות האלוקיות המודדות את ההמשכה להוות ולהחיות את כל העולמות), הכל הוא "ממך"; שתלוי בעבודת האדם.

(על פי 'היום-יום' י"ג אייר)

התוועדות ל"ג בעומר בחצר הרב-כלב
פרטים בעמוד 6 ובלוח השיעורים

לוח שיטורים

לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש... (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש.

שימו לב: התוועדות ל"ג בעומר בחצר משפחת כלב - פרטים בטבלה ובעמוד 6.

איש קשר	הערות	שעה	כתובת	עיר	יום
ברלה קרומבי 054-9-457-145	שיעור שבועי	20:30	'שמיא' נחלאות, רח' עזרא רפאל 25 (ליד אגריפס)	ירושלים	חמישי ח' אייר 8/5/14
אריאל רוזנטל 054-472-49-06	אחת לשבועיים	20:30	בית הכנסת על שם קדושי אשוויץ רח' אברהם אבינו 2	באר שבע	שני י"ב אייר 12/5/14
חנוך וינר 054-770-88-57	שיעור שבועי	20:30	'ממעל ממש' רח' המלך ג'ורג' 15	תל אביב	שלישי י"ג אייר 13/5/14
סיגל 050-6-255-376 רצוי sms	אחת לשבועיים	21:30	רח' פינחס חגין 7 כפר גנים (מאחורי קניון גנים)	פתח תקוה	רביעי י"ד אייר 14/5/14
אוריאל כלב 052-5-652-770	חד-פעמי	23:00	התוועדות ל"ג בעומר עם הרב כלב חצר משפחת כלב - כפר חב"ד, בככר השניה ימינה, אחרי ישיבת תומכי תמימים שוב ימינה - חניה במקום.	כפר חב"ד	מוצ"ש י"ז אייר 17/5/14
שלומי 054-2-163-648	אחת לשבועיים	20:30	אולם תכלית (מתנ"ס זכרון) דרך אהרן 4	זכרון יעקב	רביעי כ"א אייר 21/5/14

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

אין מצב אבוד – תמיד ניתן לתקן י"ד באייר / פסח קטן

⊕ יום י"ד באייר הוא "פסח שני". בזמן שבית המקדש היה קיים ניתנה הזדמנות נוספת גם לאלו שלא היה באפשרותם להקריב עם כלל ישראל קרבן פסח במועדו. בימינו, מציינים יום זה באי אמירת תחנון ובאכילת מצה. ⊕ ענינו הפנימי של פסח שני הוא שאין מצב "אבוד", תמיד ניתן לתקן ולהשלים. גם מי שהיה טמא או בדרך רחוקה, ואפילו "לכם", שהקלוקל נעשה ברצון, על אף הכל תמיד אפשר לתקן. (על פי 'היום יום' י"ד אדר)

יהיה באפשרותו להקריבו שלושים יום לאחר חג הפסח, בי"ד באייר הוא "פסח שני".

פסח שני – בפנימיות הענינים

בתקופה שלאחר הסתלקות האדמו"ר הקודם, הרבי הריי"ץ, ועוד בטרם קיבל חתנו על עצמו את הנשיאות, אמר הוא באחת מהתוועדויותיו: ידוע פתגמו של אדמו"ר הריי"ץ, לפיו ענינו של פסח שני הוא כי אף פעם לא אבוד – תמיד יכולים לתקן. גם מי שהיה טמא, או בדרך רחוקה, ואפילו אם היה הדבר מרצונו (שלא היה זה מאונס או בשגגה כי אם במזיד), אף על פי כן תמיד ניתן לתקן.

פתגם זה מלמדנו הוראה בנוגע להתקשרות לנשיא הדור: ישנם כאלה שאף פעם לא היו אצל הרבי. וישנם גם כאלה שאמנם בפועל ראו את הרבי, ולא רק פעם אחת אלא פעמים רבות, אך, באמת, לא נפעל אצלם

מה קרה בפסח שני?
בי"ד בניסן, ביום השנה הראשון ליציאתם ממצרים, הקריבו בני ישראל את קרבן הפסח. על פי הציווי האלוקי, יכלו להקריב קרבן זה רק הטהורים מכל טומאה ובפרט מ'טומאת מת' (כלומר אלו שלא באו במגע או 'התעסקו' בטהרת המת או בקבורתו). באותה שעה באו לפני משה רבנו מספר אנשים שנמנע מהם להקריב עם הציבור בשל היותם טמאים (ב'טומאת מת' – ויש אומרים כי טומאתם באה להם לפי שהתעסקו בקבורתם של הצדיקים נדב ואביהו, בני אהרן), ותלונה בפיהם: "אנחנו טמאים לנפש אדם. למה נגרע לבלתי הקריב את קרבן ה' במועדו בתוך בני ישראל?"

בתגובה לטענתם ניתנה מאת ה' הזדמנות נוספת גם למי שהיה טמא, או שהיה בדרך רחוקה. ומעתה, גם מי שנבצר ממנו להשתתף בהקרבת קרבן בפסח ראשון,

לשאול תחתית ברצון ובמזיד.

אף על פי כן, אין מצב אבוד – תמיד ניתן לתקן! וכפתגם הידוע: אם מאמין אתה כי ניתן לקלקל, האמן כי ניתן לתקן!

וכדברי הרבי נשיא דורנו ב'ליקוטי פירושים' לספר התניא: ...ומוכח הדבר ממה שכתוב בתניא פרק י"ד שכל אדם (אפילו רשע גמור) יכול להיות בינוני בכל עת ובכל שעה... שאף שאפשר שבעבר היה במצב אחר, הרי נשתנה בינתיים על ידי עבודתו ופעולותיו כו'. **ומוכרח הדבר גם ממאמר רבותינו זכרונם לברכה שתשובה מועלת לכל ("אין לך דבר שעומד בפני התשובה")...** והשינוי שחל באדם הוא שלא רק שעכשיו בהווה הוא במצב שלא עבר כו' כי לא נשאר רושם כו', כי אם שפעל שינוי מהותי בעברו. היינו, **שבכח התשובה לעקור החטא מעיקרו עד שכמו לא היה מעולם כלל!**

והביאור בזה, שלכל אדם יש בחירה חופשית לקיים מצות התשובה מצד נתינת הכח שבמצוה כללית זו. אם בשאר כל המצוות, הרשות נתונה לכל אדם ואין מי שיעכב בעדו, על אחת כמה וכמה שאין מי שיעכב בעדו מלשוב לעצמיותו – היא שיבת האדם אל רצונו האמיתי להדבק בשורש ומקור נשמתו באור אין סוף חיי החיים.

דבר, ואם כך, לאמיתו של דבר, למעשה לא היו אצל הרבי אף פעם, ורק נדמה להם שראו את הרבי. וכיון שכן, עלולים הם לחשוב שעכשיו כבר אבוד...

על זה באה ההוראה מפסח שני – שגם אלה שלא הקריבו פסח ראשון, ואפילו אם היה זה באשמתם ("לכם"), יכולים לתקן את העבר על ידי הקרבת פסח שני. ועל דרך זה בנדון דידן (בענינו), שגם אלה שעד עתה לא היתה אצלם הכרה והרגשה וכו' יכולים מכאן ולהבא להכיר ולהרגיש, ובכך לתקן גם את העבר.

(ע"פ 'תורת מנחם - התוועדות' ה'שי"ת) **ולקרב הענין לשכלנו...**

ומעט יותר בהרחבה, כפי שהדברים משתקפים בתנועות הנפש:

מי שהיה טמא – הוא אשר נקלע למצב 'טומאת מת' בנפש האדם (היא טומאת יאוש ודכאון או שנאה עצמית הרסנית ומשפילה), והוא כ'מת מהלך' החש כי חייו אינם חיים...

מי שהיה בדרך רחוקה – הסובל מתחושת אובדן דרך ונתון בבלבול ואי-סדר. כאדם שאינו מסוגל להבחין בין עיקר לטפל, עד כי אינו יודע כיצד לשוב לעצמיותו. **שהגיע לזה מרצונו** – שגרם לעצמו במו ידיו ירידתו

The screenshot shows the website interface for 'www.tanyaor.com'. At the top, there is a navigation menu with various categories. Below that is a large video player displaying a video of a rabbi with a long white beard speaking. To the right of the video player is a table with columns for 'שנה' (Year) and 'מספר' (Number), listing data for the years 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, and 2018. Below the video player and table is a grid of smaller video thumbnails, each with a title and a play button icon. A large QR code is positioned to the right of the thumbnails. At the bottom of the page, there are more video thumbnails and a footer section with contact information.

התחדשני!

בוטאו לבקר

באתר המשודרג

Www.tanyaor.com

מצות אהבת ישראל

המשמעות האמיתית של אהבת ישראל היא - לאהוב יהודי כפי שהוא, על מעלותיו ומגרעותיו. לאהבו כי הוא יהודי, אח. לאהבו למרות שאולי (נדמה לנו ש) זה לא קל כל כך, ולמרות שיהודי זה אף מפריע לנו במידה מסויימת. זו אהבת ישראל! - אהבה אמיתית שאינה תלויה בדבר.

אנו אחים ואף יותר מכך.

הנשמה הפרטית שבתוך כל אחד מאיתנו נמשלת לתא בודד בתוך גוף גדול, אשר קיומו וכושר חיותו מותנים בקיומם ובבריאותם של שאר התאים. ואכן, אלה פני הדברים מבחינת הנשמה. נשמתו של כל אחד מאיתנו היא "תא" ב"גוף" הגדול של עם ישראל. כביכול, חלק מנשמה אחת גדולה שהתפצלה והתלבשה בגופים רבים. נשמתו, מהותו הפנימית, של היהודי האחד היא ההשלמה של נשמת היהודי השני. האחד ללא השני הוא חסר, ולכן גם כשלעצמו הוא פגום.

לפיכך, מצד פנימיות הדברים, לא צריכה להיות משמעות לעובדה, שהיהודי השני איננו תמיד לפי רוחנו. גם אם הוא לוקה בפגמים ובמגרעות, ואפילו אם הם רבים, אין זו סיבה המצדיקה לסייג את אהבתנו כלפיו. הוא היה יהודי ונשאר יהודי. אנו אוהבים את ה"יהודי" שבו, את פנימיותו, ולא את הספיחים (טבע שלילי והרגלים רעים) החיצוניים שנאחזו בו.

אדרבה, אם אנו מוצאים בו מגרעות - הרי מתוך אהבתנו אותו נשתדל לתקן, אלא שנעשה זאת מתוך אהבה וחיבה, כדוגמת האב האוהב את בנו, שלכן מחנכו ומעמידו על דרך הישר, באהבה ובסבלנות; תוך המנעות עד הקצה האחרון מצעקות וגערות של קוצר רוח חס ושלום. חלילה לנו להניח את ידינו ולהתייאש מיהודי, יהיה מי שיהיה. הלא מעצמנו לא התייאשנו ולמה זה נתייאש מהזולת?

"ואהבת לרעך כמוך - רבי עקיבא

אומר: זה כלל גדול בתורה"

כשאנו אוהבים אדם משום שהוא מתייחס כלפינו בחביבות ובהערכה - עדיין אין זה הביטוי האמיתי של אהבת ישראל. כשאנו רוחשים חיבה לאדם מסויים בשל חכמתו, טוב לבו, מעשיו הטובים - גם אז עדיין עוד לא הגענו לקיומה המלא והעצמי של מצות אהבת ישראל.

אולי אין אנו אוהבים אותו, אלא את העובדה שהוא מתייחס בחמימות כלפינו? אולי אין אנו מחבבים את האדם, אלא את חכמתו, טוב לבו ואת מעשיו הטובים? אולי אין אהבה זו נובעת אלא מכך, שתכונותיו אלה גורמות לנו להרגיש טוב יותר, וממילא אין זה ביטוי לאהבה שאנו אוהבים את עצמנו, שהרי אהבה עצמית היא ללא תנאים?

המשמעות האמיתית של אהבת ישראל היא - לאהוב יהודי כפי שהוא, על מעלותיו ומגרעותיו. לאהבו כי הוא יהודי, אח. לאהבו למרות שאולי (נדמה לנו ש) זה לא קל כל כך, ולמרות שיהודי זה אף מפריע לנו במידה מסויימת. זו אהבת ישראל!

אהבה זו צריכה לנבוע מהעובדה, שהביטוי "כולנו אחים" אכן אינו מליצה אלא מציאות. שכן, אנו איננו רק בני עם אחד, אלא גם אחים, אחים ממש. אמנם איננו ילידי אותם הורים, אולם מבחינת הנשמה שבקירבנו -

חשיבותה של מצוה זו בכל הדורות ובפרט בימינו מובנת היטב לאור מאמר חז"ל, כי החורבן והגלות באו בעטייה של שנאת חינוס. מכאן, שאם ברצוננו לזכות בגאולה, עלינו לטפח אהבת חינוס – לאהוב יהודי אף אם אין הוא "ראוי", כביכול, לכך...

אהבת ישראל אמיתית, בלתי תלויה בדבר, היא כיום צו השעה. בהתלכדות ובהתאחדות תשרה עלינו ברכת הבורא.

כדאי לומר בכל בוקר את המילים: "הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעך כמוך".

(מעובד מתוך אתר צעירי חב"ד www.chabad.org)

אמת, אין זה קל כל כך להחדיר בעצמנו גישה זו, שהרי היא עומדת בניגוד גמור לדרכי התגובה הטבעית והספונטאנית שלנו. אמנם לשם כך ניתן לנו מוח, כדי שנעמיק בדברים ונתבונן בהם שוב ושוב, עד שאט אט ייקלטו וייספגו היטב בתודעתינו והנהגתינו היומיומית.

ואחת הדרכים הבטוחות שבאמצעותן ניתן לתרגל אהבת ישראל היא עשיית מעשי אהבה וחסד בפועל. על המעשים שאנו עושים ועל המילים שאנו מוציאים מפינו קל, יחסית, לשלוט. כשנתרגל, איפוא, לכבד את הזולת, לא לפגוע בו, להגיש לו סיוע ועזרה, סיוע פיזי ונפשי, במקרי הצורך – ישפיע ויפעל הדבר בהכרח גם על פנימיותנו ואכן נאהב את היהודי השני בלב ונפש.

עיצוב 050-654-8000

ב"ה

ל"ג בעומר

זא חיה
יאיר כלה

**הנכם מוזמנים
להתוועדות חסידית
לכבוד יום ההילולא של רשב"י
יום מתן והתגלות ספר הזוהר,
הוא חג מתן פנימיות התורה.**

מוצ"ש אור ל-י"ח אייר
17/05/14 בחצר בית הרב
כלב בכפר חב"ד

23:00 - התכנסות

שיעור מיוחד בענינו של יום

ניגונים

וידאו התוועדות

עם הרבי מליובאוויטש

כיבוד ובהרים זל האש
דמי השתתפות: 40 ש"ח

ניתן להגיע בשעה 21:30

לאירוע כפ"ח המסורתי

הכולל הדלקת המדורה הגדולה בעולם

ההתוועדות תחל מיד לאחר

התכנית האמנותית בכפר חב"ד

חניה במקום

ליצירת קשר ופרטים נוספים
0525-652-770 (אוריאל)

הסיפור השבועי

מחשבה טובה

אנשי העיירה אל אם הדרך וגייסו כל עגלה כדי להביא מים לכיבוי האש.

"כשהרחתי את ריח השרפה חששתי שהכרכרה תגוייס להובלת מים. לא רציתי שכבודו ייאלץ להתעכב, ולכן האצתי בסוסים כדי להתרחק במהירות מהמקום..." שמע זאת הצדיק ונחרד: "אבקשך לעצור מיד ולשוב במהירות האפשרית אל העיירה. מי יודע, אולי זימן לנו הקב"ה מקרה של הצלת חיים או לכל הפחות הצלת ממונם של ישראל".

עשן סמיך קידם את פניהם בהתקרבתם אל העיירה. בתוך רגעים אחדים הגיעה הכרכרה אל מקום השרפה, שם התאסף קהל רב סביב הבניין שעלה באש. המתקהלים הופתעו לראות את הצדיק מדעש בעצמו יורד מהכרכרה, ומיהרו לקראתו בהתרגשות.

"האם אפשר עוד לעשות דבר מה?", שאל הצדיק, בהביטו בחרדה בלשוונות האש המלכות את הבית. האנשים השיבו כי האש אינה ניתנת לכיבוי. "יש להודות על הצלת הנפש, כי כל יושבי הבניין הצליחו להתפנות מבעוד מועד, אך את הרכוש כבר אי אפשר להציל", אמרו.

הוסיף הצדיק לסקור בדאגה את הבית העולה בלהבות. לפתע הזדעק, והצביע לעבר חלק של הבניין שעדיין לא אחזה בו האש: "ראו נא שם, החלונות האלה, מדוע הם סגורים?!". אחד מהקהל קפץ וקרא בהתרגשות: "אבוי! הלוא ר' שמעיה הישיש ואשתו גרים שם. מי יודע מה עלה בגורלם".

משמשו של הרבי, הירש, רץ במהירות לעבר החלון הסגור. הוא פרץ את החלון, העיף מבט פנימה וזעקה נמלטה מפיו: "הם שוכבים מעולפים!". החדר היה אפוף

בקשתו המוזרה של הצדיק הפתיעה את משמשו. מדוע הוא רוצה לנסוע בחזרה לעירו בכרכרה רתומה לסוסים דוקא? מדוע לא בחר בנסיעה ברכבת, כהרגלו בכל פעם? בעוד בכרכרה תארך הנסיעה לילה שלם, הרי ברכבת יגיעו ליעדם בתוך שלוש שעות. הנסיעה ברכבת גם זולה מאוד – שמונה עשר כתרם בלבד, לעומת חמישים כתרם בכרכרה.

את תמיהותיו ניסה המשמש הירש להעלות לפני הצדיק, אולם נענה בתשובה פסקנית אשר אינה מותירה מקום לשאלות. בתוך שעה קלה עמדה הכרכרה הכן בחצר הבית, ולאחר שהצדיק ומשמשו עלו עליה, הניף העגלון את השוט והסוסים יצאו לדרך.

זה עתה סיים האדמו"ר רבי משה מדעש (דז'), אשר בצפון מערב רומניה, במחוז קלוז' שבטרנסילווניה, את ביקורו המיוחד בעיר ביסטריץ. שם עורר את לב שומעיו לעבודת ה' פנימית, בהטעימו להם את טעמה של תורת החסידות. כעת, ביושבו בכרכרה ומשמשו לצידו, שקע בספר בעיון עמוק, לאור העששית שנשא עמו.

לפנות בוקר, כאשר כבר היו קרובים למדי אל העיר דעש, קם פתאום העגלון על רגליו והחל להצליף בסוסים ולקרוא בקול רם כדי לזרזם. הסוסים פתחו בדהרה מהירה, שטלטלה את הכרכרה מצד אל צד. לרגע נבהלו הרב ומשמשו וחששו כי העגלון רואה סכנה כלשהי, ולכן מאיץ בסוסים כל כך.

פתח הצדיק את האשנב שבין הקרון למושב העגלון ושאל לפשר הדהירה. השיב העגלון:

"כשעברנו ליד העיירה רטיאג הרחתי ריח חזק של שרפה. לפני כמה שנים עברתי בעיירה בשעה שפרצה בה שרפה, ומכיון שמקורות המים בעיירה דלים הם, יצאו

הסיפור שסיפר משמשו על נסיעתם הלילה. חיך הצדיק ואמר:

"רוצים אתם לחשוב כי נעשה כאן 'מופת' או 'רוח הקודש' גלויה... אך הענין פשוט בהרבה. וזה הדבר: "כאשר רציתי לחזור לדעש אחרי ביקורי בביסטריץ עלתה לפתע מחשבה במוחי כי אולי כדאי לנסוע בכרכרה במקום ברכבת. חשבתי לעצמי, הרי אין זו מחשבה גיונית כלל, לא מצד הנוחות, לא מבחינת המהירות ולא בהיבט של המחיר.

"אבל, הרהרתי, מדוע עלתה מחשבת שטות כזו בראשי, הלא מחשבות שטות נופלות לאדם העסוק בשטויות, ואילו אני, ברוך השם, אינני הוגה בשטויות. החלטתי אפוא שבוודאי יש דברים בגו, וכדאי שאסע בכרכרה..." "אין זאת", סיים הצדיק ואמר, "אלא שזו היתה הארה מן השמים שכיוונה אותי לנסוע בכרכרה, ובזכות זה ניצלו שתי נפשות מישראל".

עשן וזוג הזקנים נראו חסרי רוח חיים. נותרו רגעים אחדים עד שהאש תגיע גם לשם.

הצדיק ושני גברים חסונים מיהרו לעזרת המשמש. השניים חדרו פנימה, ועד מהרה הוציאו את זוג הזקנים החוצה, מבעד לחלון. השניים היו חסרי הכרה, אך טיפול מסור הצליח להחזירם לחיים. הצדיק המתין עד שחזרו לאיתנם, ורק לאחר מכן עלה עם משמשו על הכרכרה, והורה לעגלון להמשיך בדרך אל עירו.

עתה היה משמשו של הצדיק אחוז התפעלות. ברור היה לו כי סירובו של הצדיק לנסוע ברכבת ובקשתו לנסוע בכרכרה דוקא, היה בהם גילוי מובהק של רוח הקודש ששרתה עליו כדי שעל ידי כך יינצלו זוג הקשישים.

לא התאפק המשמש ובהגיעם לבית המדרש לתפילת שחרית סיפר את סיפור המופת אשר היה עד לו. הוא שב וסיפר זאת עד שנמצאו הכול משיחים באותו מופת.

כאשר סיים הצדיק את תפילתו חש בתכונה האופפת את חסידיו. במהירה קלט כי הסיבה להתרגשות היא

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

עזרו לנו,
להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

”זאת התורה אדם” (במדבר יט', ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב-’נגלה’) ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה-’נסתר’). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי ’נגלה’, ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת בהר

שמיטת השנה השביעית

ה' מצוה את משה בהר סיני לומר לבני ישראל: שנת השמיטה היא השנה השביעית לאחר שש שנות עבודת האדמה. את שנת השמיטה אנו מקדשים בשביטה מעבודת הארץ ובשמיטת (הפקרת) יבולי שנה זו הצומחים ועולים מאליהם ומותרים לכל. ה' מבטיח כי יבול השנה השישית יפרנס את ישראל גם בשנה השביעית ועד לצמיחת יבולי השמינית. המצוות בענין שנת השמיטה נוהגות רק בארץ ישראל:

ברכת השנה השישית

שואלת התורה: ”וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעית, הן לא נזרע ולא נאסוף את תבואתנו?! ומשיב הכתוב: ”וציוויתי את ברכתי לכם בשנה השישית, ועשות את התבואה לשלוש שנים” (לשנה השישית, השביעית, וחלק מן השמינית עד אשר תנבוט התבואה החדשה).

שנת היובל

לאחר שבע שמיטות (ארבעים ותשע שנים) תחול שנת החמישים, שנת היובל. מלבד דיני השמיטה הנוהגים בשנת היובל כבכל שנת שמיטה, נוספים בשנה זו דיני יציאת כל העבדים העבריים לחירות וכן חזרת הקרקעות (מידי החוכרים) לבעליהן הראשונים. את שנת היובל מקדשים ביום הכיפורים בתקיעת שופר, ומכאן שמה של שנת החמישים – על שם השופר הנקרא יובל.

שמירה על חלוקת הארץ לשבטים

אדמות ובתים בארץ ישראל אינם ניתנים למכירה גמורה

כי אם לחכירה בלבד. בשנת היובל מסתיים על פי התורה תוקפן של עסקאות הנדל”ן (החכרת אחוזות, בתים וקרקעות). שווי הקרקע או הנכס בעסקאות החכירה נקבע בהתאם למספר השנים שנותרו עד שנת היובל, בה יחזרו הקרקע או הנכס לבעליהן המקורי [על פי חלוקת הארץ (בתורה) לשבטים]. והטעם לכך, אומרת התורה: **”כי לי הארץ, כי גרים ותושבים אתם עמדי”**.

אפשרויות גאולת נכסי הנדל”ן

בנוגע לחזרת הקרקעות, הבתים וכו' לבעלים הראשונים מפרטת התורה אפשרויות לגאולת הנכסים:

המוכר בית בעיר מוקפת חומה, באפשרותו לגאלו (לרוכשו בחזרה) עד תום שנה מהמכירה. אולם אם לא גאל עד תום שנה, אזי המכירה היא לצמיתות ואינה חוזרת אף ביובל.

שונה הדבר בנוגע לבית הנמצא בעיר שאינה מוקפת חומה, אותו ניתן לגאול בכל עת. ואף אם אינו נגאל, יחזור לבעלים בשנת היובל. דין זה מתייחס במיוחד בנוגע לערי הלואים – שלעולם יוחזרו להם שדותיהם ובתיהם.

איסור נשך הריבית

התורה אוסרת הטלת ריבית על הלואה. ה' מזהיר מפני ניצול חולשת הלווה הזקוק לכסף (אף אם ייתרצה הוא במצוקתו לשלם ריבית, מכל מקום הדבר אסור בתכלית).

דיני עבד עברי ועבד כנעני

יהודי אשר (בשל מצוקתו הכלכלית) נאלץ למכור עצמו לעבד, יקבל בבית הקונה, האדון היהודי, מעמד מיוחד:

קרוביו מישראל מוטלת החובה להזדרז ולגאלו קודם שנת החמישים, בהתאם לשווי דמי השנים שנותרו עד היובל. ועל כל פנים, עד לגאולתו, מחוייבים אחיו היהודים לעמוד על כך שאדונו הגוי אינו מתעמר ורודה בו, ומנמקת התורה: "כי לי בני ישראל עבדים, עבדי הם אשר הוצאתי אותם מארץ מצרים..."

חיזוק נוסף לשלושה ציונים

בסיום הפרשה מחזקת התורה שלושה ציונים אודותם כבר למדנו: איסור עבודה זרה על הבטיה השונים (כעשיית אלילים, פסל, מצבה או אבן משכית); חיוב שמירת השבת; יראת המקדש.

אסור להעבידו בעבודות בזויות; עבודתו תהיה כעבודת פועל שכיר; ישוחרר עם משפחתו לאחר שש שנות עבודה; ובהגיעה שנת היובל, אף אם טרם מלאו שש שנים לעבודתו, יצא לחופשי חנם. לעולם אין לרדות בעבד עברי באשר בני ישראל הינם עבדי ה' ולא עבדים לעבדים. לעומתו, עבד גוי קנוי הוא בקניין הגוף ועבודתו מלאה ולצמיתות. עבד זה אינו יוצא לחירות ועובר כנכס בירושה.

עבד עברי הנמכר לגוי

יהודי שמצבו הכלכלי הירוד אילצו למכור עצמו לגוי תושב הארץ, יוצא גם הוא בשנת היובל. ועל כל פנים, על

שמיטה אצל הר סיני

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

האדם ושל המציאות הגשמית. בפרטים יש יותר דגש על הדברים הפשוטים והארציים. מדגישה התורה, שגם הפרטים נובעים מ'סיני', מהרצון האלוקי. רצון ה' חובק גם את האדם ואת המציאות הגשמית, עד שכל פרט נובע מרצון ה' עצמו.

קדושה בעבודת אדמה

אלא שעדיין עלינו להסביר "מה ענין שמיטה אצל הר סיני": אם רצתה התורה ללמדנו שגם פרטיה של כל מצוה באים מרצון ה', למה נבחרה דוקא מצות שמיטה כדי ללמד ענין זה?

לכאורה, מצוה זו היא הרחוקה ביותר מ'הר סיני' – החובה לקיימה חלה רק לאחר שש שנים של עבודת אדמה בארץ ישראל. וכאן נאמרה מצוה זו בהר סיני, כאשר בני ישראל נמצאים עדיין במדבר ואין להם שום קשר לחרישה וזריעה.

מה ענין שמיטה אצל הר-סיני? (רש"י, ויקרא כה, א)

על מצות שמיטה, המופיעה בראש פרשתנו, אומרת התורה, שהיא נאמרה "בהר סיני". מיד שואל רש"י: "מה ענין שמיטה אצל הר סיני?", והוא מסביר: "מה (כשם שבנוגע למצות) שמיטה נאמרו כללותיה ופרטותיה ודקדוקיה מסיני, אף כולן (כך גם בנוגע לכל המצוות) נאמרו כללותיהן ודקדוקיהן מסיני".

כלומר, התורה מגלה כאן שכשם שעל מצות השמיטה נאמר במפורש שכללי המצוה ופרטיה נאמרו למשה בסיני, כך כל המצוות נאמרו כלליהן ופרטיהן למשה בהר סיני.

ההבדל בין כללות המצוה לבין פרטיה הוא, שבכללות המצוה בולט בעיקר רצון ה' – הקב"ה ציווה לעשות את המצוה. לעומת זאת, בפרטי המצוה בולט יותר חלקו של

ביותר לתחתונה ביותר.

עובדים בשביל השבת

ענין נוסף המסביר מדוע נבחרה דוקא מצות השמיטה (ללמד על כל המצוות), טמון בלשון הפסוק: "כי תבואו אל הארץ... ושבתה הארץ שבת לה". נשאלת כאן השאלה, למה אומרת התורה "כי תבואו אל הארץ", בשעה שמצות השמיטה תחול רק שש שנים אחר כך? אחד ההסברים הוא, שגם עבודת האדמה בשש השנים צריכה להיות חדורה בהרגשה, שאחריהן תבוא השנה השביעית שנת השמיטה, שבת לה'. על האדם להכיר בכך, שמטרת העבודה בשש השנים היא ההתעלות הרוחנית הגדולה שתבוא לאחריהן, בשנת השמיטה.

בזה ממחישה מצות שמיטה, שגם חיי החולין שלנו מטרם האמיתית היא לשרת את הקדושה ולהיות כלים לקדושה, כדי שהעולם הזה הגשמי יהיה משכן להשראת השכינה.

(מעובד מתוך הספר "שלחן שבת", על פי ספר השיחות ה'תשמ"ח כרך ב, עמ' 454)

התשובה היא, שדוקא משום כך נבחרה מצות שמיטה ללמד על כל המצוות, בקל וחומר: אם מצוה כה 'רחוקה' מ'הר סיני' נאמרו כל פרטיה מפי ה', הרי לא כל שכן שכל המצוות האחרות ניתנו גם כן על כל פרטיהן בהר סיני.

יראת כבוד

ידעת דבר זה צריכה למלא את האדם יראת כבוד כשהוא ניגש לקיים כל מצוה. כשיתאר לעצמו את מעמד הר סיני, עם הקולות, הברקים, האש וקול ה', ויחשוב שבהר סיני זה ניתנו כל פרטיה ודקדוקיה של המצוה שהוא עומד לקיים – יקיים את המצוה במלוא היראה וההכרה המתחייבת מכך.

מצות שמיטה ממחישה חיבור זה בין מצוה שאדם מקיים היום לבין הר סיני. השמיטה זו מצוה שמתייחסת לעבודת אדמה פשוטה בתקופה מאוחרת יותר, ואף על פי כן אומרת התורה, שכל פרטי המצוה מקורם בהר סיני, במעמד הנשגב ביותר. זהו החיבור בין הנקודה העליונה

חסידות על הפרשה בהר

פרשת בהר

הישיבה במדבר, תוך התבודדות מהעולם; היא ניתנה כדי שנוכל להכנס להנהגה הטבעית של ארץ ישראל (דבר המאפשר גם את הירידה והנפילה שעליה מסופר בפרשתנו), והמטרה היא להאיר את החושך השורר בעולם בנר מצוה ותורה אור.

(לקוטי שיחות כרך יז עמ' 304)

שם פרשתנו, 'בהר', מזכיר את המעמד הנשגב של מתן תורה, תכלית העלייה, ואילו בפרשה עצמה מסופר על תכלית הירידה – יהודי שנמכר לשמש לעבודת אלילים.

ללמדך, התורה לא ניתנה לנו כדי לאפשר את המשך

בקרו אותנו באתר
www.tanyaor.com המחודש
 וגם ביו-טיוב ובפייסבוק:
 בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

סדר התנ"ך

עזרה ראשונה לנפשו

תניא
 מודעות
 עצמית
 ביהדות

YouTube f

שבת שלום!!!

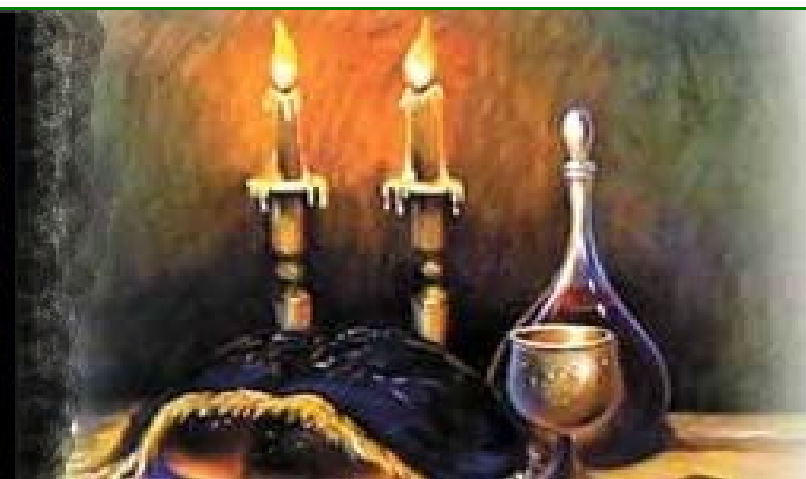
ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
 כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
 להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו

tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך
 ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון קיץ)
20:05	18:49	י-ם
20:08	19:05	ת"א
20:09	18:57	חיפה
20:07	19:06	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון